

Οι δευτερεύουσες επιρρηματικές προτάσεις λειτουργούν στο λόγο ως ως **επιρρηματικοί προσδιορισμοί**, δηλ. **προσδιορισμοί ρημάτων ή προσδιορισμοί του περιεχομένου ολόκληρης πρότασης** .

(βλ. και Συντακτικό της Νέας Ελληνικής , σελ. 140 – 151)

Δηλώνουν τις παρακάτω επιρρηματικές σχέσεις :

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ	ΛΕΞΗ (Η ΠΡΟΤΑΣΗ) ΠΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΖΕΤΑΙ	ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΙΚΗ ΣΧΕΣΗ ΠΟΥ ΔΗΛΩΝΕΤΑΙ	ΕΙΔΟΣ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
Έφυγε από τη διαδήλωση, γιατί δεν ένιωθε καλά	Έφυγε (για ποιο λόγο;)	αιτία	αιτιολογική
Διάβασα για να τα πάω καλά στις εξετάσεις	Διάβασα (για ποιο σκοπό;)	σκοπός (τέλος = σκοπός στην α. ε.)	τελική
Ήταν τόσο απογοητευμένος από την ανωριμότητα των συμμαθητών του, ώστε άλλαξε σχολείο .	Ήταν τόσο απογοητευμένος από την ανωριμότητα των συμμαθητών του	αποτέλεσμα	αποτελεσματική / συμπερασματική
Αν διάβαζες , θα έγραφες καλά στο διαγώνισμα .	θα έγραφες καλά στο διαγώνισμα	όρος - προϋπόθεση	υποθετική
Δεν τα κατάφερε, αν και προσπάθησε πολύ .	Δεν τα κατάφερε	εναντίωση / ισχυρή αντίθεση (σ' εκείνο που δηλώνει η κύρια πρόταση και το οποίο το θεωρούμε πραγματικό)	εναντιωματική
Και να προσπαθήσεις , δε θα καταφέρεις τίποτα.	δε θα καταφέρεις τίποτα	εναντίωση (στο περιεχόμενο της κύριας πρότασης που το θεωρούμε ενδεχόμενο ή αδύνατο) και παραχώρηση (σε κάτι αντίθετο απ' αυτό που δηλώνει η παραχωρητική πρόταση)	παραχωρητική
Όταν το θυμηθείς , τηλεφώνησέ μου.	τηλεφώνησέ μου (τότε ;)	χρόνος	χρονική
Πήγαινε όπου θέλεις .	Πήγαινε (πού ;)	τόπος	αναφορική - επιρρηματική